

ORMANDAKİ SABİT ve DEĞİŞKENLER

OKUL ÖNCESİ KODLAMA ETKİNLİĞİ

SÜRE: 40 dakika

Bilişsel Gelişim

Nesne durum olayla ilgili tahminde bulunur.

(Nesne/durum/olayla ilgili tahminini söyler. Tahmini ile ilgili ipuçlarını açıklar. Gerçek durumu inceler. Tahmini ile gerçek durumu karşılaştırır.)

Neden sonuç ilişkisi kurar.

(Bir olayın olası nedenlerini söyler. Bir olayın olası sonuçlarını söyler.)

Problem durumlarına çözüm üretir.

(Probleme yaratıcı çözüm yolları önerir.)

Dil Gelişimi

Dili iletişim amacıyla kullanır.

(Konuşmayı başlatır. Konuşmayı sürdürür. Konuşmayı sonlandırır. Konuşmak için sırasını bekler.)

Sosyal-Duygusal Alan

Bir işi veya görevi başarmak için kendini güdüler.

(Başladığı işi zamanında bitirmek için çaba gösterir.)

Motor Gelişim

Küçük kas kullanımı gerektiren hareketleri yapar.

BİLGİ İŞLEMSEL DÜŞÜNME HEDEFİ

Çocukların, günlük yaşamlarında karşılaştıkları durumlar ve nesneler üzerinden sabit (değişmeyen) ve değişken (değişebilen) kavramlarını ayırt edebilmelerini sağlamak.

MATERYALLER

Ormanın sakinleri isimli masal. Müzik çalar ve uygun müzik parçaları. Masalda geçen hayvanlarla ilgili oyuncaklar, kuklalar,taçlar, maskeler vb...

UYGULAMA ÖNCESİ NOTLAR

Sınıfın fiziksel düzeni drama için uygun hale getirilmelidir (çember alanı, hareket alanı). Her çocuğun etkinliğe aktif katılması sağlanmalı, konuşmalar için sırasını beklemesi teşvik edilmelidir. Drama sırasında her çocuk kendini ifade etme şansı bulmalı.

ORMANDAKİ SABİT ve DEĞİŞKENLER

UYGULAMA

Öğretmen, çocuklara aşağıdaki hikâyeyi okur veya dinletir.

ORMANIN SAKİNLERİ

Yemyeşil ağaçlarla kaplı, rengârenk çiçeklerin açtığı, kuşların neşeyle cıvıdayıp uçtuğu büyük bir orman varmış. Bu ormanda her sabah kuşlar şarkılar söyler, rüzgâr dalları hareketlendirir, kelebekler dans edermiş. Ormanda yaşayan herkesin bir görevi varmış: Ağaçlar gölge verir, kuşlar tohum taşır, çiçekler güzel kokular yayarmış.

Sevimli sincap Zıpır da bu ormanda yaşarmış. Zıpır çok meraklıymış. Etrafında olan her şeyi inceler, sürekli yeni şeyler öğrenmek istermiş. Bir sabah kayanın üzerinde otururken:

"Ormanda bazı şeyler hep yerinde duruyor, bazıları ise sürekli hareket ediyor.

"Neden acaba?" diye düşünmüş. Sorusunun cevabını bulmak için kocaman kuyruğunu sallayarak Bilge Baykuş'un yanına gitmiş. Bilge Baykuş'a :

"Ormanda bazı şeyler hep yerinde duruyor, bazıları ise sürekli hareket ediyor. "Neden acaba?" diye sormuş.

Bilge Baykuş gülümseyerek cevap vermiş: "Çünkü ormanda da hayatta da bazı şeyler sabit, bazı şeyler değişkendir Zıpır. "Ormandaki ağaçlar, çiçekler, çimenler ve çok büyük kayalar sabittir. Rüzgâr esip yağmur yağsa da yer değiştirmezler." "Kuşlar, rüzgâr, kelebekler, tavşanlar ve senin gibi sevimli sincaplar ise değişkendir. Hepiniz hareket eder, yer değiştirirsiniz." demiş. Zıpır, Bilge Baykuş' a teşekkür edip yanından ayrılmış.

Ormanda dolaşırken karşıdan hoplaya zıplaya gelen sevimli tavşanla karşılaşmış. "Tavşan kardeş, sen neden oradan oraya hopluyorsun? diye sormuş. Tavşan da : "Yemeğimi bulmak için dolaşırım, oyun oynamak için koşarım." diyerek hoplaya hoplaya yoluna devam etmiş. "O zaman tavşanlar da değişken çünkü hareket edip, yer değiştiriyorlar." diye düşünmüş Zıpır Sincap.

Sonra gökyüzünde dolaşan bulutlara bakmış. Bulutlar, oradan oraya dolaşıyorlarmış. Biraz sonra da yağmur yağmaya başlamış. Zıpır koşarak ağacın altındaki kayanın yanına saklanmış. Kaya ve ağaç sabit bir şekilde kıpırdamadan duruyorlarmış. Yağmurun dinmesini beklerken kendi kendine mırıldanmış: "Kaya sabit... Ağaçlar sabit... Yuvam sabit... Bulutlar değişken... Rüzgâr değişken Tavşan değişken..."

Sonra da şu cümleyi tekrarlamış:

"Sabit şeyler, olduğu yerde kalır, değişmez. Değişken olanlar ise hareket eder, yer değiştirir."

"Ormandaki sabitleri ve değişkenleri öğrendim. Bu harika!" diyerek çınar ağacındaki yuvasına doğru koşarak gitmiş.

- Bu hikâyeden sonra çocuklara şu sorular sorulabilir: Hikâyede sabit olanlar nelerdi?
- Değişken olanlara örnek verebilir misin? Sen sence sabit misin, değişken misin? Neden

Öğretmen masalı konuşup tartıştıktan sonra aşağıdaki kısa açıklamayı yapar.

Sabit bir durumun ya da nesnenin de işlemeyen he aynı alan özelli idir.

Bir ağacın gövdesi yerinde sabittir. Hareket edemez.

Sınıfta ise tahtamız, Atatürk resmi, kapımız, pencerelerimiz her zaman aynı yerdedir. Bunlar hareket edemezler.Sabittir.

- Evimiz ,okul binası, tavan lambaları / ışıklar, projeksiyon cihazı (sabit monte edilmişse),ısıtıcı / kalorifer peteği, parktaki salıncağın direği vb. sabite örnektir.

Değişken ise zaman içinde ya da farklı durumlara göre değişebilen hareket edebilen ya da dönüşebilen şeylerdir.

Örneğin:

Havanın durumu her gün değişebilir. (güneşli, yağmurlu, rüzgarlı). Kuşlar uçar, yer değiştirir. Bir bilgisayar oyununda skor değişebilir. Sınıfımızda ise ben (öğretmen) siz (öğrenci) oyuncaklar hareket edip yer değiştirebiliriz.

Rüzgâr (Bazen var, bazen yok) - Kuşlar (Uçar, konar, tekrar uçar) - Çocuklar (Oynar, koşar) Müzik sesi (Bazen yüksek, bazen sessiz) - Bulutlar (Gökyüzünde yer değiştirir)

-Giydiğimiz kıyafetler (Her gün değişir) - Su (Buz olur, buhar olur, akar) Bunlar da değişkene örnektir.

ORMANDAKİ SABİT ve DEĞİŞKENLER

DEĞERLENDİRME

Çocuklarla çember oluşturularak, etkinlik hakkında sohbet edilir.

Aşağıdaki sorular sorularak öğrenme dönütleri alınır:

Sabit ve değişken ne demektir? Masalda hangi öğeler sabitti, hangileri değişkendi? Dramaya başka hangi sabit ve değişken olayları ekleyebilirdik ?

Drama sırasında en çok hangi rolü sevdin? Neden?

Sınıfımızda hep yerinde duran bir şey söyleyebilir misin?" (Sabit)

Sınıfta bugün değişen bir şey fark ettin mi? (Değişken – örneğin sandalyelerin yeri) Sence rüzgâr sabit mi değişken mi? Neden?"

Kuşlar neden değişken olabilir?

Bu etkinlik sonunda çocuklar; sabit ve değişken kavramlarını ayırt etmeyi, duygu ve düşüncelerini sözel ve yaratıcı yollarla ifade etmeyi öğrendi.

AİLE KATILIMI

Etkinlik sonrası eve gönderilen küçük bir aile katılımı formu ile, çocuğun evde sabit-değişken ayrımını nasıl aktardığı gözlenir. Örneğin: Evde sabit ve değişken birer nesne bulup çocuğunuzun anlatmasını isteyin. Neler söyledi, kısaca not alın."

Örneğin : Aile, mutfakta birlikte bir tarif yaparken (salata ya da sandviç) sabit malzemeler (tabak, bıçak) ile değişken olanlar (salatalık, domates miktarı, eklenen malzemeler) ayırt ettirilir.

Aileyle birlikte kartonlara sabit ve değişken nesneleri temsil eden görseller veya resimler çizilir/ kesilir.

Çocuk bu kartları sınıfa getirir ve sınıf arkadaşlarına tanıtır.